

KPY- konferenssi, lähihoitajien ammattikonferenssi

Anne Ranta
anne.ranta@jhl.fi
Kööpenhamina
6.10.2022

Ennenaikainen eläköityminen kunta-alalla ja työuupumus / eettinen kuormitus

Näin kunta-ala eläköityy:

arvio eläkkeelle jäävistä kuntatyöntekijöistä 2022-2031

- Kunta-alan eläköitymisennuste maakunnittain 2022-2031
- Kevan tilastot: työ- ja virkasuhteiset vakuutetut 31.12.2020
- Keva = Kuntien eläkevakuutus
- Keva on Suomen suurin eläkevakuuttaja, joka huolehtii kunta-alan, valtion, kirkon, Kelan henkilöstön, Suomen Pankin ja uusien hyvinvointialueiden eläkeasioista. Toinen Kevan lakisääteinen tehtävä liittyy työkyvyttömyysriskin vähentämiseen.

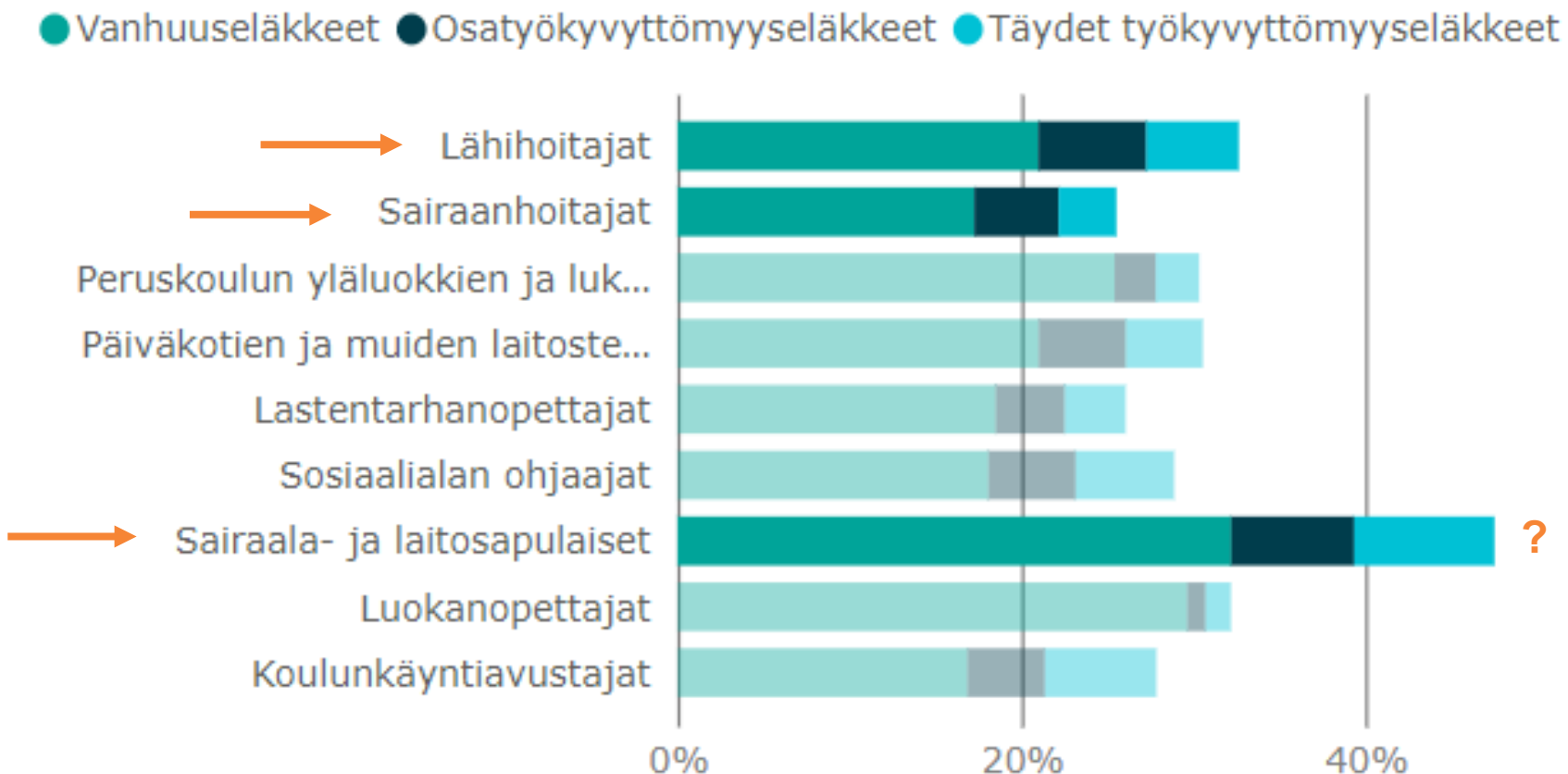
	< 30 %	30 % < 35 %	≥ 35 %
Maakunta			
A Ahvenanmaa		996	29,4 %
B Etelä-Karjala		4 034	35,6 %
C Etelä-Pohjanmaa		7 012	33,9 %
D Etelä-Savo		5 254	36,4 %
E Kainuu		2 881	36,7 %
F Kanta-Häme		5 509	33,7 %
G Keski-Pohjanmaa		2 707	30,9 %
H Keski-Suomi		8 354	34,3 %
I Kymenlaakso		5 249	36,1 %
J Lappi		6 716	37,7 %
K Pirkanmaa		14 573	31,9 %
L Pohjanmaa		5 890	31,7 %
M Pohjois-Karjala		5 710	36,4 %
N Pohjois-Pohjanmaa		13 400	33,5 %
O Pohjois-Savo		9 535	35,3 %
P Päijät-Häme		5 821	34,4 %
Q Satakunta		7 246	35,3 %
R Uusimaa		47 095	29,9 %
S Varsinais-Suomi		14 668	32,1 %
Koko maa		172 649	32,7 %

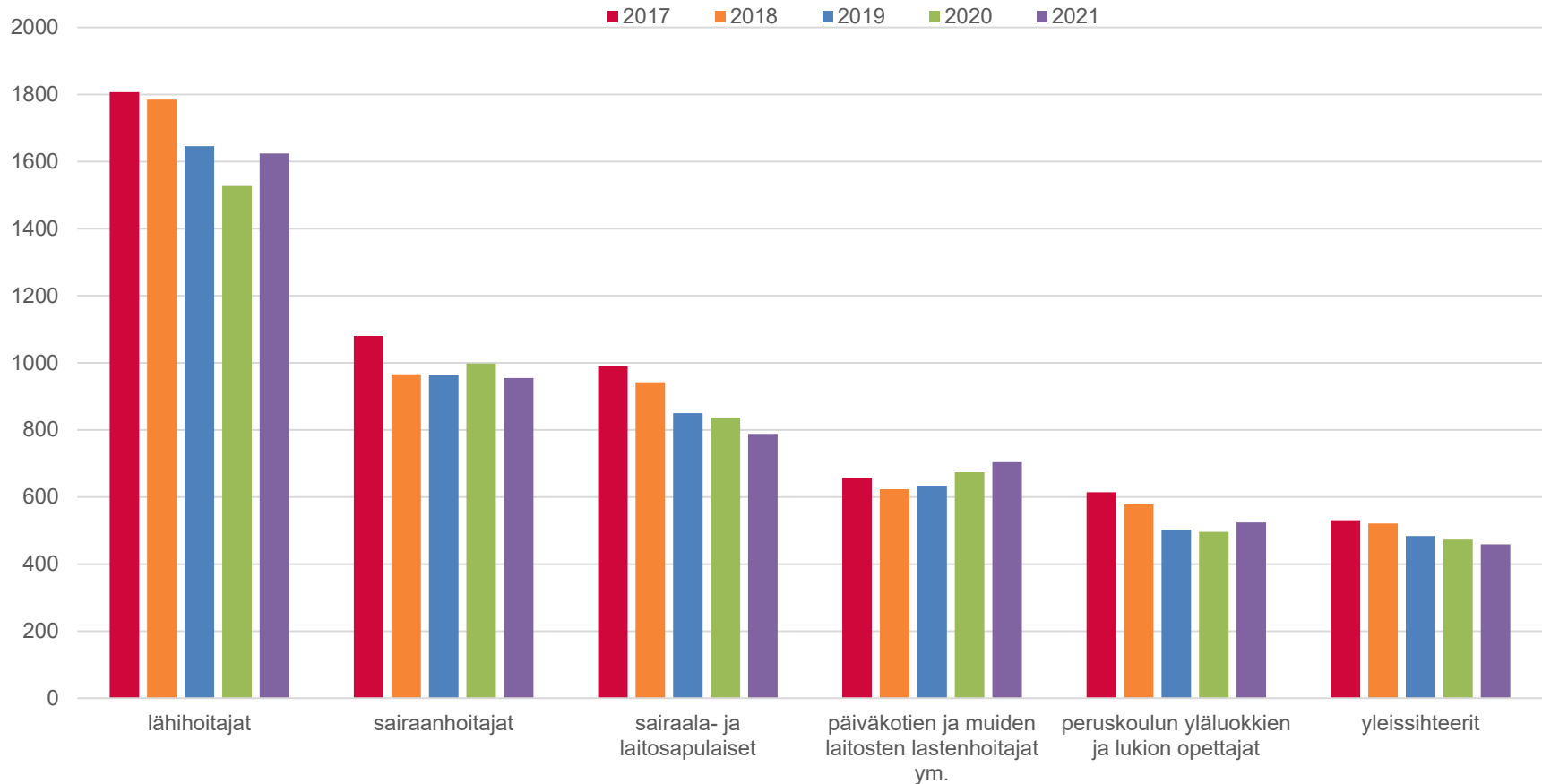
Kunta-alan 25 suurinta ammattiryhmää, eläköityminen seuraavan 10 vuoden aikana

	Osatyökyvyttömyyseläkkeet		Kaikki eläkkeet	
	Vanhuseläkkeet	Työkyvyttömyyseläkkeet		
→ Lähihoitajat	12 523	2 688	3 106	18 316
→ Sairaanhoidajat	8 470	2 295	1 970	12 735
Peruskoulun yläluokkien ja lukion opettajat	10 719	1 307	1 410	13 436
Päiväkotien ym. lastenhoitajat	5 465	1 309	1 386	8 160
Varhaiskasvatuksen opettajat	3 128	756	793	4 677
Sosiaalialan ohjaajat	2 983	965	1 094	5 042
→ Sairaala- ja laitospulaiset	5 374	890	1 274	7 538
Koulunkäyntiavustajat	2 457	782	1 061	4 300
Luokanopettajat	3 758	279	364	4 400
Hallinnon ja elinkeinojen kehittämisen erityisasiantuntijat	2 244	461	521	3 226
Yleissihteerit	3 601	442	371	4 415
Erityisopettajat	2 387	250	312	2 950
Johdon sihteerit ja osastosihteerit	2 707	550	401	3 658
Erikoislääkärit	714	320	343	1 377
Avustavat keittiötyöntekijät	2 027	507	567	3 102
Sosiaalityöntekijät	1 241	420	385	2 046
Terveystenhoitajat	1 284	407	359	2 050
Palomiehet	683	167	360	1 211
Kiinteistöhuollon työntekijät	1 972	355	561	2 889
Yleislääkärit	594	213	157	964
Fysioterapeutit	791	232	232	1 256
Perhepäivähoitajat	1 344	199	299	1 841
Bioanalyytikot (terveydenhuolto)	870	221	179	1 270
Osastonhoitajat	1 343	185	171	1 699
Psykologit	414	150	227	791

Eläköitymisennuste: arvioitu eläköityminen seuraavan 10 vuoden aikana suurimmissa ammattiryhmissä (%-osuus kaikista eläkkeistä)

Eläkkeelle siirtyneet henkilöt kunta-alan suurimpien ammattiryhmien mukaan 2017–2021 (kaikki eläkkeet yhteensä)

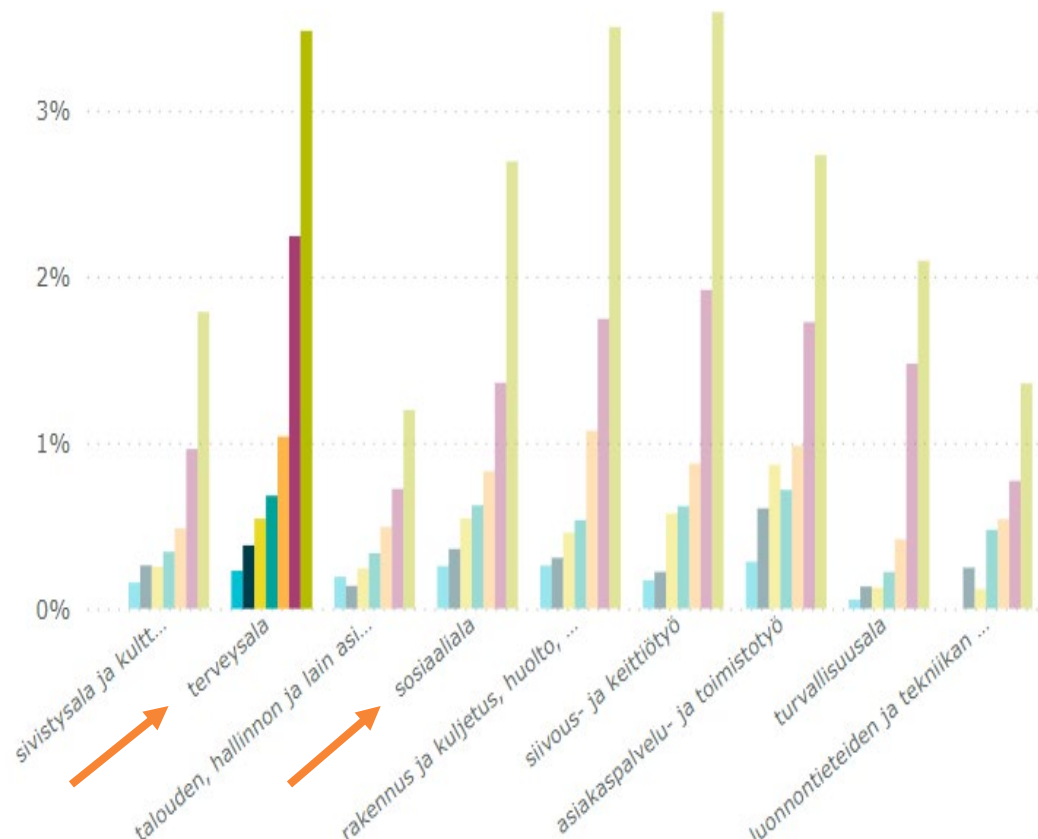

Kunta-alan työkyvyttömyyseläkkeet 2021 ammattialan ja ikäryhmän mukaan

- Suurimmat ammattiryhmät työkyvyttömyyseläkkeiden mukaan järjestettynä, kaikki ikäryhmät yhteensä

Ammattiluokka	vakuutetut
Lähihoitajat	56 615
Sairaanhoitajat	52 524
Sairaala- ja laitospulaiset	17 406
Erikoislääkärit	7 692
Terveydenhoitajat	6 630
Yleislääkärit	4 678
Fysioterapeutit ym.	4 211
Bioanalyytikot (terveydenhuolto)	3 908
Osastonhoitajat	3 869
Hammashoitajat	3 355
Yliääkärit	3 230
Sairaankuljetuksen ensihoitajat	3 080
Hammaslääkärit	2 668
Lääketieteellisen kuvantamis- ja laitetekniikan asiantuntijat	2 501
Kätilöt	2 200
Mielenterveyshoitajat	1 450
Toimintaterapeutit	1 323
Terveys- ja työsuojelutarkastajat	1 228
Suuhygienistit	1 118
Eläinlääkärit	790

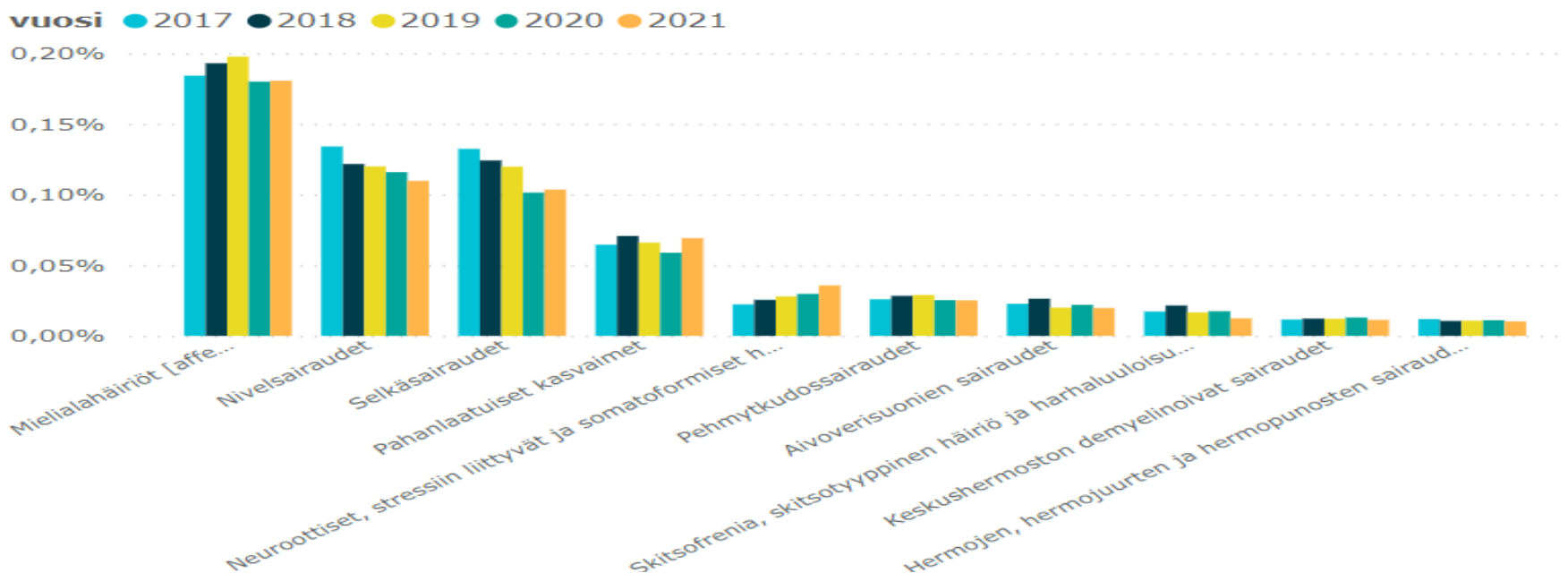
Ikäryhmä ● -35 ● 35-39 ● 40-44 ● 45-49 ● 50-54 ● 55-59 ● 60-

Kunta-alan työkyvyttömyyseläkkeet sairausperusteen mukaan 2017 - 2021

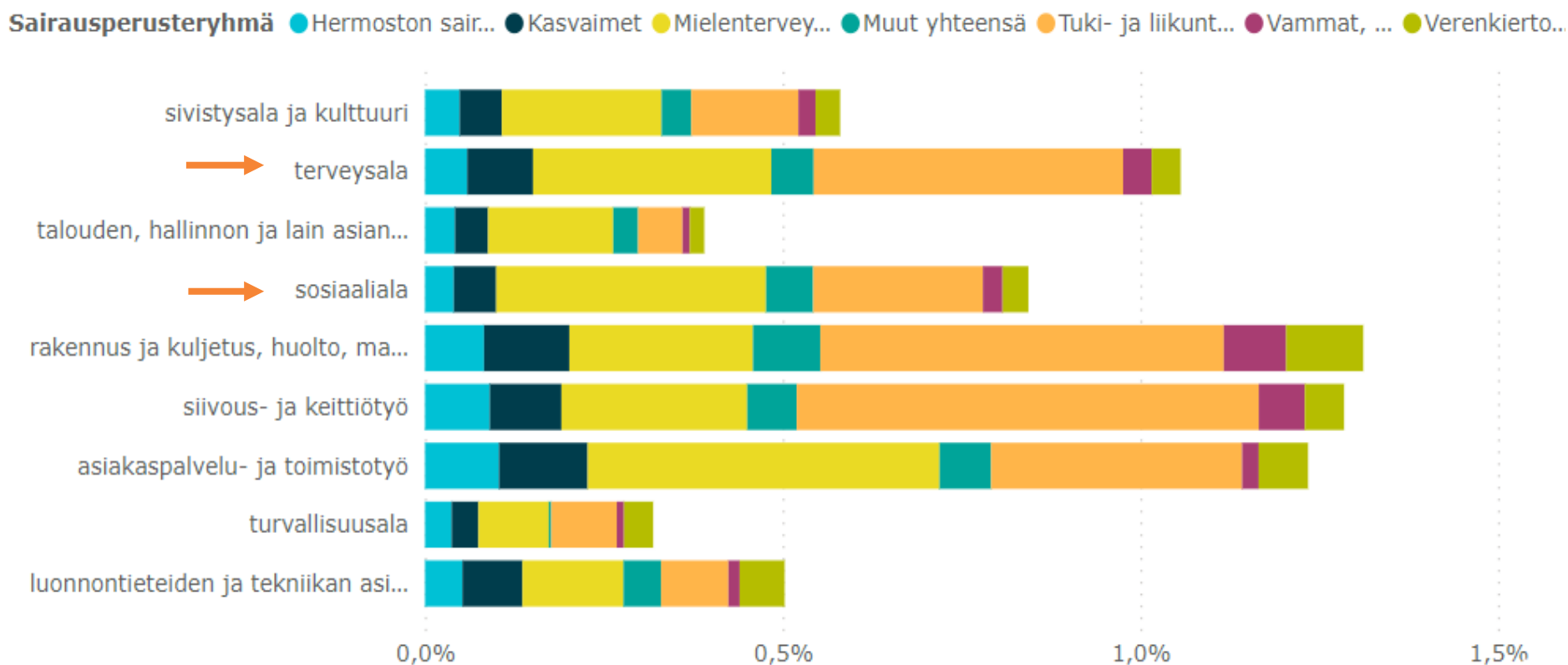
- Työkyvyttömyyseläkealkavuus suurimmissa diagnoosiryhmissä

Ensisijainen diagnoosi	2017	2018	2019	2020	2021
Toistuva masennus	573	620	624	582	557
Masennustila	445	451	477	454	462
Polven nivelrikko	254	266	219	221	218
Muut selän nikamavälilevyjen sairaudet	245	210	205	189	170
Kaksisuuntainen mielialahäiriö	133	138	143	125	133
Selkäsärky	139	129	139	103	122
Spondyloosi	135	142	131	117	101
Rintasyöpä	127	110	135	104	138
Hartianseudun pehmytkudossairaudet	109	120	132	106	109
Moninivelrikko	120	95	98	121	126

Kunta-alan työkyvyttömyyseläkkeet 2021, ammattialan ja sairausperusteen mukaan

- Ikävakioiden työkyvyttömyyseläkealkavuus ammattialoittain ja ensisijaisen sairausperusteryhmän mukaan

Työuupumus

- **Työuupumus** on pitkittyneen työstressin seurauksena kehittyvä häiriötila, jota luonnehtii uupumusasteinen väsymys, kognitiiviset vaikeudet, kyynistynyt asenne työtä kohtaan ja heikentynyt ammatillinen itsetunto.
- Työuupumus ei ole sairaus, mutta siihen liittyy sairastumisen riski.
- Työuupumuksen taustalta löytyy yleensä alun perin motivoitunut työntekijä ja työhyvinvoinnin kannalta epäedulliset työolosuhteet.
 - **Työuupumus kehittyy siis työn ja työntekijän välisessä vuorovaikutuksessa, ja siksi siihen johtavia tekijöitä löytyy yleensä niin työstä kuin työntekijästäkin.**
- Pysyvä toipuminen työuupumuksesta edellyttää toimia sekä työntekijän voimavarojen vahvistamiseksi että taustatekijöiden korjaamiseksi.
- Riittävästä unesta ja muusta palautumisesta sekä liikunnasta huolehtiminen voi suojata työuupumukselta ja auttaa toipumaan siitä.

Eettinen kuormitus

- Termi syntyi 1980-luvulla kuvaamaan hoitotyössä koettujen moraalisten ristiriitojen vaikutusta hoitajiin.
- Eettinen kuormitus syntyy kun,
 - Ulkoisten rajoitteiden vuoksi hoitaja/työntekijä joutuu toimimaan oikean toimintatavan vastaisesti.
TAI
 - Hoitaja/työntekijä on epävarma oikeasta toimintatavasta.
- **Eettinen kuormitus tarkoittaa stressin ja kuormittuneisuuden kokemuksia, jotka aiheutuvat moraalisisista ristiriidoista.**

Työuupumus / Eettinen kuormitus

Eettisen kuormituksen syitä

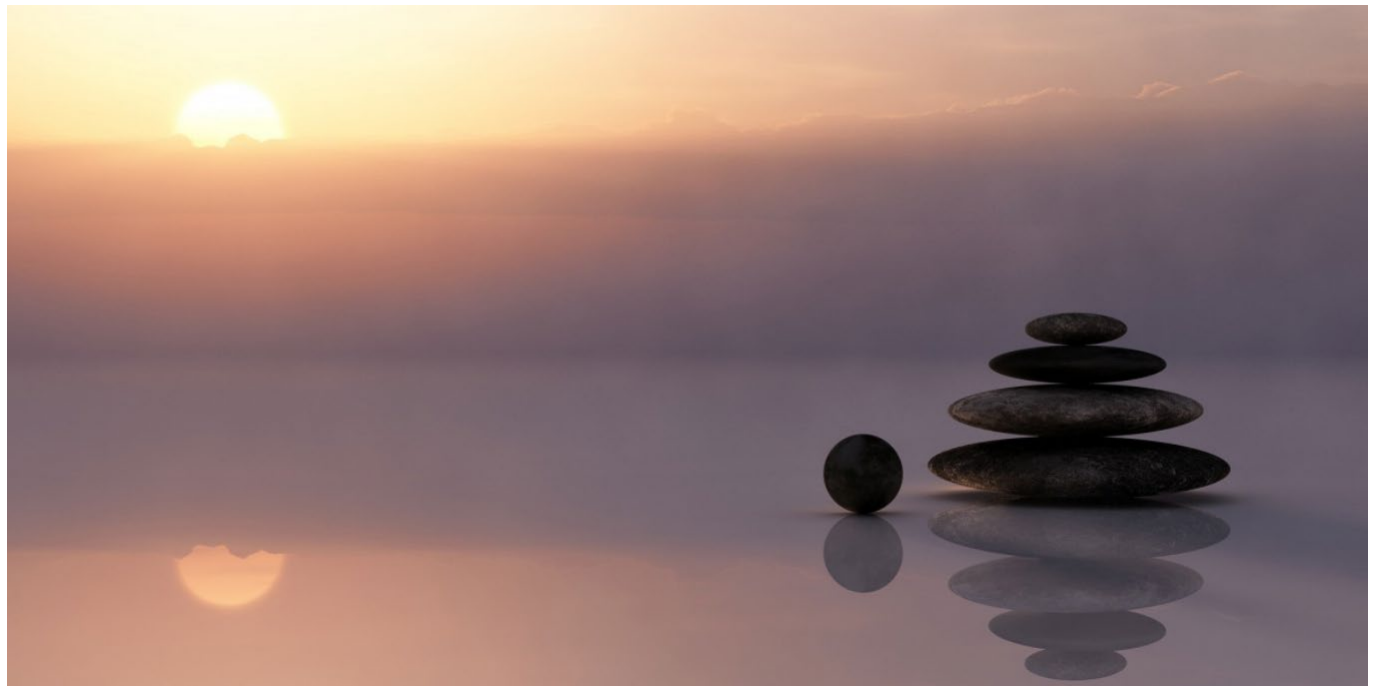
- Työpaikan organisatoriset rajoitteet
- Henkilö- ja valtasuhteisiin liittyvät haasteet
- Potilaiden / asiakkaiden hoitoon liittyvät haasteet
- Työntekijöiden osaamattomuuden ja turvattomuuden tunteet

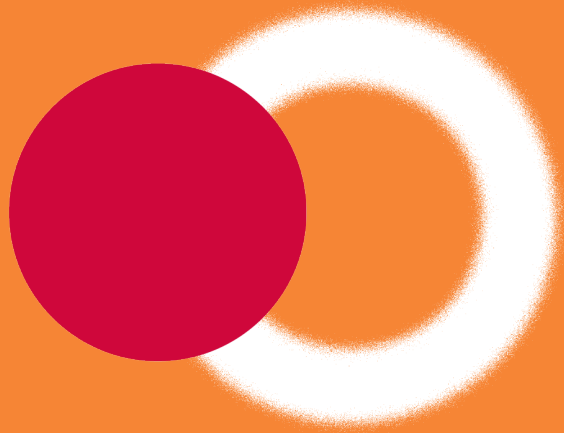
Eettisen kuormituksen seurauksia

- Poissaolot työstä
- Mielensterveysongelmia
- Epäterveelliset ja epäsosiaaliset elämäntavat
- Fyysiset oireet

→ **Eettinen kuormitus on yleinen, työkykyä heikentävä työn psykososiaalinen kuormitustekijä.**

Kiitos!

JHL

